

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUIJELKRANTKRABEL DoePAK DuPAK
Nr. 94

Poppenspe(e)lmuseumbibliotheek: van Arlecchino tot Zot

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het Poppenspe(e)lmuseum. Van poppenspeler Feike Boschma (1921) komt het citaat: "Een pop is geluidloos, de stilte is zijn sterkste taal. Maar omdat hij pantomimisch niet sterk genoeg staat, nemen wij onze toevlucht tot teksten." De Poppenspe(e)lmuseumbibliotheek omvat bijna zesduizend titels en is op verzoek te raadplegen. Er is voor elk wat wils: van Arlecchino tot Zot, van Aap tot Zwart theater. Op de afbeelding zie je enkele (inter)nationale werken op het gebied van het (volks)poppentheater. De oud-Hollandse Jan Klaassen doet een dutje. Op de voorgrond ligt Guignol (spreek uit: gienjol, met de g van 'goal') uit Frankrijk en achter deze handpop een wayang-golekfiguur. Uit welk land komt deze stokpop?

Weet je het juiste antwoord op de vraag? Vertel het ons en je krijgt een aardigheidje als aandenken.

Wil je nog meer ontdekken over het (volks)poppenspel? Maak een internationale reis door de wondere wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs. Op de websites www.poppenspelmuseum.nl, www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 en www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl vind je informatie over het museum, de tentoonstellingen en de (bibliotheek)collectie. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over de diverse (poppen)theatertechnieken, -figuren en -personen. Zie ook: Poppenspe(e)lplacemat Poster IVf, Doepak nr. 41 en nr. 144a. Hyperlinks: klik op de vet gezette woorden.

Concept, uitwerking en tekst: Otto van der Mieden © (2011). Veel lees-, zoek- en kijkplezier. Applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspuurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruijmelkrant en -krabbel! Een dupak (spreek uit: dogpak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Tervijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De vrouwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwierven de armen wijd uit.